

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 21 »

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ МОДЕЛІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ»

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 013.00.01 «Початкова освіта»

Київ – 2021

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 01 »

09

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ МОДЕЛІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 013.00.01 «Початкова освіта»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Прогр. № 00 18 / 20
Лилич
(підпис) (прізвище, ініціал)
« 01 » 20 20

Київ – 2020

Розробник:

Мієр Тетяна Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти, кафедра початкової освіти Педагогічного інституту.

Викладач:

Мієр Тетяна Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти, кафедра початкової освіти Педагогічного інституту.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол від 04 вересня 2019 року № 3

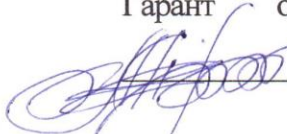
Завідувач кафедри Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01

«Початкова освіта»

«04» 09 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

 Т.І. Мієр

Робочу програму перевірено

«05» 09 2019 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. (підпис) (Бондаренко Г.Л.) (ПІБ), «24» 08 2020 р. Протокол № 1

на 2021/2022 н.р. (підпис) (Бондаренко Г.Л.) (ПІБ), «31» 08 2021 р. Протокол № 15

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	5	5
Семестр	9	10
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів		
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	24	24
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	32	32
Форма семестрового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування в студентів особистісних психічних утворень, які стосуються розуміння сутності моделювання та процесу побудови педагогічної моделі, аналізу вітчизняних і зарубіжних моделей початкової освіти та забезпечують пізнавальну самостійність під час побудови моделей початкової освіти різного цільового призначення.

Завдання навчальної дисципліни сприяти формуванню:

- інтегральної компетентності, яка виявляється в здатності розв'язувати комплексні проблеми у галузі початкової освіти засобами моделювання;
- загальних компетентностей, якими об'єднуються такі здатності: здатність до аналізу вітчизняних і зарубіжних моделей початкової освіти з акцентом на компонентах моделей та підходах до процесу моделювання;
- фахових компетентностей спеціальності, які виявляються в розумінні значущості побудови моделей початкової освіти, їх розуміння, усвідомленого використання й цілеспрямованого створення.

Результати навчання за дисципліною

- знання загальних основ теорії моделювання, сутності понять «модель», «моделювання», «навчальна модель», «наукова модель», види моделювання, основні етапи створення моделей; алгоритм управління процесом впровадження інновацій у початковій школі;
- уміння здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел щодо вітчизняних і зарубіжних моделей початкової освіти;
- уміння аналізувати компонентний склад вітчизняних та європейських моделей початкової освіти;
- уміння будувати моделі початкової освіти відповідно до їх цільового призначення.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання (I семестр)

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Лекції	Семинар.заняття	Практ. занят.	Сам.робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I.							
Теоретичні основи варіативної побудови моделей початкової освіти							
1	Тема 1. Теоретичні основи моделювання	4	2			2	
2	Тема 2. Особливості моделювання педагогічних систем. Педагогічне моделювання	4	2			2	
3	Тема 3. Освіта як феномен. Варіативність підходів до побудови моделей освіти	4	2			2	
4	Тема 4. Теоретичні засади побудови моделей початкової освіти в контексті життєвих циклів інновацій	6	2			2	2
		18	8			8	2
Змістовий модуль II.							
Компонентний склад побудови моделі початкової освіти як процесу							
5	Тема 5. Суб'єктний компонент моделі початкової освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід	5		2		3	
6	Тема 6. Просторово-середовищний компонент побудови моделі початкової освіти	5		2		3	
7	Тема 7. Засобовий компонент побудови моделі початкової освіти (дидактичний аспект)	5		2		3	
8	Тема 8. Засобовий компонент побудови моделі початкової освіти (виховний аспект)	5		2		3	
9	Тема 9. Побудова моделі початкової освіти з акцентом на процесі взаємодії суб'єктів освітнього процесу	5			2	3	
10	Тема 10. Побудова моделі психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі	5			2	3	
11.	Тема 11. Побудова моделі тьюторської підтримки й супроводу дитини	5			2	3	
12	Тема 12. Побудова моделі узагальнення передового педагогічного досвіду	7			2	3	2
	<i>Разом</i>	28		8	8	24	2

		<i>Всього</i>	60	8	8	8	32	4	
II семестр									
Змістовий модуль III.									
Компонентний склад побудови змісту моделей початкової освіти: зарубіжний і вітчизняний досвід									
1	Тема 1. Зміст початкової освіти як феномен. Зміст як компонент моделі початкової освіти	4	2				2		
2	Тема 2. Модель змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу (на прикладі Німеччини, Франції, Польщі, Нідерландів)	4	2				2		
3	Тема 3. Модель змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу (на прикладі Італії, Швеції, Ірландії, Англія)	4	2				2		
4	Тема 4. Модель змісту початкової освіти в США та Японії	4	2				2		
5	Тема 5. Моделі початкової освіти психолого-педагогічного спрямування	5		2			3		
6	Тема 6. Модель початкової освіти «НУШ»	5		2			3		
7	Тема 7. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	7		2			3	2	
		33	8	6			17	2	
Змістовий модуль IV.									
Вправління в побудові моделей цільового призначення									
8	Вправління в побудові моделі розвитку в учнів мотивів учіння	5				2	3		
9	Вправління в побудові моделі формування й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь	5				2	3		
10	Вправління в побудові моделі розвитку в молодших школярів комунікативних умінь	5				2	3		
11	Вправління в побудові моделі розвитку в молодших школярів здоров'язберезувальних умінь та навичок	5				2	3		
12	Вправління в побудові моделі формування в молодших школярів рефлексивних умінь	7				2	3	2	
	<i>Разом</i>	27				10	2	2	
		<i>Всього</i>	60	8	6	10	32	4	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Теоретичні основи варіативної побудови моделей початкової освіти

Тема 1. Теоретичні основи моделювання.

Сутність понять «модель», «моделювання». Класифікація моделей. Відмінність між навчальною моделлю та науковою, між навчальним моделюванням та науковим. Поняття про мисленнєве, математичне та комп'ютерне моделювання.

Основні поняття теми: модель, моделювання, навчальне моделювання, наукове моделювання, мисленнєве моделювання, комп'ютерне моделювання, математичне моделювання.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 19.

Тема 2. Особливості моделювання педагогічних систем. Педагогічне моделювання

Сутність понять «система», «педагогічна система», «педагогічне моделювання», «педагогічна модель». Види педагогічних моделей. Підходи до здійснення педагогічного моделювання.

Основні поняття теми: система, педагогічна система, педагогічне моделювання, педагогічна модель, освітні моделі, моделі науково-педагогічної діяльності, моделі процесу навчання, навчальні моделі.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 16.

Тема 3. Освіта як феномен. Варіативність підходів до побудови моделей освіти.

Сутність феномену «освіта». Побудова моделей освіти в контексті розуміння освіти як соціокультурного інституту, системи, процесу, результату.

Основні поняття теми: освіта, соціокультурний інститут, система, процес, результат.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 15.

Тема 4. Теоретичні засади побудови моделей початкової освіти в контексті життєвих циклів інновацій

Сутність понять «новація», «інновація», «нововведення». Етапи життєвого циклу освітніх інновацій як етапів інноваційного процесу. Етапи життєвого циклу освітніх технологій як ринкового продукту. Етапи життєвого циклу освітніх технологій як об'єктів права інтелектуальної власності. Вплив етапу життєвого циклу освітніх інновацій на побудову моделей початкової освіти.

Основні поняття теми: новація, інновація, нововведення.

Рекомендовані джерела

Основні: 2, 3.

Додаткові: 14.

Змістовий модуль II.

Компонентний склад моделі початкової освіти як процесу

Тема 5. Суб'єктний компонент моделі початкової освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід.

Молодший школяр як компонент педагогічної моделі. Характеристика сучасного учня початкової школи. Учитель початкових класів як компонент педагогічної моделі. Вітчизняний та зарубіжний досвід характеристики сучасного вчителя.

Основні поняття теми: молодший школяр, учитель початкової школи.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3.

Додаткові: 14.

Тема 6. Просторово-середовищний компонент моделі початкової освіти.

Сутність поняття «простір» та «середовище». Особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на просторово-середовищному компоненті.

Основні поняття теми: простір, середовище, просторово-середовищний підхід.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 20, 21.

Тема 7. Засобовий компонент моделі початкової освіти (дидактичний аспект).

Дидактичний інструментарій побудови моделі початкової освіти: підходи, форми, методи, засоби. Дидактичний інструментарій як моделі початкової освіти.

Основні поняття теми: підходи, форми, методи, засоби.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 8. Засобовий компонент моделі початкової освіти (виховний аспект).

Виховання як феномен. Принципи виховання. Антропоцентрична модель виховання. Модель вільного виховання. Технократична модель виховання.

Основні поняття теми: виховання, принципи виховання, антропоцентрична модель, модель вільного виховання, технократична модель виховання.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 9. Вправління в побудові моделі початкової освіти з акцентом на процесі взаємодії суб'єктів освітнього процесу.

Сутність понять «взаємодія», «педагогічна взаємодія», «суб'єкт-суб'єктна взаємодія» на основі реалізації підтримки «Захист», «Допомога», «Сприяння», «Взаємодія». Загальні ознаки соціальних груп. Класифікація малих груп. Ознаки, що характеризують малу групу. Моделі взаємодії «Вчимося разом», модель взаємодії в «динамічних парах», модель взаємодії А. Хуторського, «Ланцюг», «Коло», «Колесо», модель «Багатоканальна взаємодія».

Основні поняття теми: взаємодія, педагогічна взаємодія, суб'єкт-суб'єктна взаємодія, підтримка «Захист», підтримка «Допомога», підтримка «Сприяння», підтримка «Взаємодія».

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 10. Вправління в побудові моделі психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі

Сутність термінів «підтримка», «супровід». Сутність психолого-педагогічної підтримки й супроводу. Види психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі. Особливості здійснення психолого-педагогічної підтримки й супроводу. Спрямованість та етапність психолого-педагогічної підтримки й супроводу. Визначення компонентного складу моделі психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі.

Основні поняття теми: психолого-педагогічна підтримка й супровід, профілактика, діагностика, корекційна робота, консультування, допомога, психічні стани, перешкоди, «Я-перешкоди», перешкода-утруднення, перешкода-проблема, Вони-перешкоди, матеріальні перешкоди.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 11. Вправління в побудові моделі тьюторської підтримки й супроводу дитини

Сутність тьютерства та тьютора як індивідуального наставника. Тьютерство як створення й координація організаційних умов для самостійного освітнього руху учня. Тьютерство як рефлексивне обговорення з учнем пріоритетності для нього тих чи інших засобів в освітньому процесі. Формування освітнього досвіду дитини. Напрями роботи з батьками. Визначення компонентного складу моделі тьюторської підтримки й супроводу дитини. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей тьюторської підтримки й супроводу дитини.

Основні поняття теми: тьютор, тьютерство, наставник, рефлексія, рефлексивне обговорення.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 12. Вправління в побудові моделі узагальнення передового педагогічного досвіду.

Сутність термінів «передовий педагогічний досвід», «узагальнення передового педагогічного досвіду». Генеза становлення понять. Критерії передового педагогічного досвіду. Характеристика процесів вивчення, узагальнення, опису, впровадження, розповсюдження й удосконалення передового педагогічного досвіду. Визначення компонентного складу моделі узагальнення передового педагогічного досвіду. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей узагальнення передового педагогічного досвіду.

Основні поняття теми: передовий педагогічний досвід, школа передового педагогічного досвіду, майстер-клас, урок як майстер-клас, узагальнення передового педагогічного досвіду.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

II семестр

Змістовий модуль III.

Компонентний склад побудови змісту моделей початкової освіти: зарубіжний і вітчизняний досвід

Тема 1. Зміст початкової освіти як феномен. Зміст як компонент моделі початкової освіти

Сутність феномену «зміст». Генеза формування змісту початкової освіти. Зміст у структурі моделі початкової освіти.

Основні поняття теми: зміст освіти, зміст початкової освіти.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 2. Модель змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу (на прикладі Німеччини, Франції, Польщі, Нідерландів)

Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Польщі. Інтенсифікація «заходів з базової грамотності» (читання, письмо, говоріння, лічба) (Франція). Інтегрований підхід до навчання для цілісного розвитку учня (зокрема емоційного, інтелектуального, творчого, фізичного) та формування суспільно значущих характеристик (Нідерланди). Інтеграція громадянознавчих тем до інших навчальних предметів (Німеччина).

Основні поняття теми: інтегроване заняття, інтегровані класи, інтенсифікація освітніх заходів, громадянознавча спрямованість.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 6, 7, 12.

Тема 3. Модель змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу (на прикладі Італії, Швеції, Ірландії, Англія)

Розвиток мовної особистості (Італія), вивчення ІКТ та технологій, формування навчальної мотивації, навичок спілкування (Англія), суспільно-особистісний розвиток учнів (Швеція), вивчення дисциплін пластичного мистецтва (малювання, живопис, ручна праця), музики, драма (Ірландія).

Основні поняття теми: мовна особистість, суспільно-особистісний розвиток.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 6, 7, 12.

Тема 4. Модель змісту початкової освіти в США та Японії

Зміст початкової освіти в США. Об'єднання учнів за здібностями для реалізації диференційованого підходу в початковій школі США. Свобода, індивідуальність, різноманітність у ранзі визначальних характеристик початкової освіти Японії. Життєрадісність та можливості для зростання – ключові ідеї призначення школи. Спрямованість змісту національних стандартів навчальних програм на гуманізацію, соціальну спрямованість, ідентифікацію себе як японця, який живе у міжнародній спільноті, розвиток здатності вчитися й мислити самостійно, розвиток індивідуальності особистості, заохочення шкіл до винахідливості у розробленні унікальних освітніх форм активності учнів, що надає школі самобутності.

Основні поняття теми: здібності, диференційований підхід, національні стандарти навчальних програм, гуманізація, соціальна спрямованість, розвиток індивідуальності.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 6, 7, 12.

Тема 5. Моделі змісту початкової освіти в Естонії та Фінляндії

Стратегічні цілі та зміст початкової освіти в Естонії. Акцент на узгодженості між можливостями навчання протягом усього життя та потребами ринку праці, між рівними можливостями для безперервного навчання та зростанням активної участі в навчанні. Предметно-модульний стандарт змісту початкової освіти Фінляндії Довіра, самостійність, рівноправ'я, співпраця у ранзі змістово-процесуальних домінант початкової освіти.

Основні поняття теми: потреби ринку праці, безперервне навчання, предметно-модульний стандарт.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 6, 10, 12.

Тема 6. Модель початкової освіти «НУШ»

Мета й завдання сучасної вітчизняної початкової освіти. Парадигма дитиноцентризму та педагогіка партнерства – основа побудови моделі початкової освіти «НУШ». Нормативно-правове забезпечення особистісно орієнтованої моделі освіти. Спрямованість на формування загальнолюдських цінностей. Структура освітнього процесу в школі I ступеню.

Основні поняття теми: дитиноцентризм, педагогіка партнерства, особистісно орієнтована модель освіти, загальнолюдські цінності, освітній процес.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Тема 7. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»

Компоненти моделі. Нормативно-правове забезпечення. Принципи навчання академічно обдарованих учнів початкової школи. Структурні компоненти академічної обдарованості. Етапи розвитку академічної обдарованості в учнів початкової школи. Організаційні форми навчання.

Основні поняття теми: обдарованість, академічна обдарованість, зміст навчання, форми навчання.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Змістовий модуль IV.

Вправління в побудові моделей цільового призначення

Тема 7. Вправління в побудові моделі розвитку в учнів мотивів учіння.

Сутність понять «учіння», «мотиви», «мотиви учіння». Визначення компонентного складу моделі розвитку в учнів мотивів учіння. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей розвитку в учнів мотивів учіння.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 8. Вправління в побудові моделі формування й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь

Сутність понять «уміння», «формування», «розвиток», «навчально-організаційні уміння». Визначення компонентного складу моделі формування й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей розвитку в учнів мотивів учіння.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 9. Вправління в побудові моделі розвитку в молодших школярів комунікативних умінь

Сутність понять «учіння», «мотиви», «мотиви учіння». Визначення компонентного складу моделі розвитку в учнів мотивів учіння. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей формування й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 10. Вправління в побудові моделі розвитку в молодших школярів здоров'язбережувальних умінь та навичок

Сутність понять «здоров'я», «навички», «здоров'язбережувальні вміння», «здоров'язбережувальні навички». Визначення компонентного складу моделі розвитку в молодших школярів здоров'язбережувальних умінь та навичок. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей розвитку в молодших школярів здоров'язбережувальних умінь та навичок.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

Тема 11. Вправління в побудові моделі формування в молодших школярів рефлексивних умінь

Сутність понять «рефлексія», «рефлексивні уміння», «рефлексивна ситуація». Визначення компонентного складу моделі формування в молодших школярів рефлексивних умінь. Упорядкування компонентного складу в рамках моделі. Презентація студентами власних авторських моделей. Обґрунтування варіативності моделей формування в молодших школярів рефлексивних умінь.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 14.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	-	-
Активне долучення до проведення лекцій	10	4	40	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	4	4
Робота на семінарському занятті	10	-	-	4	40
Відвідування практичних занять	1	-	-	4	4
Робота на практичному занятті	10	-	-	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи			84		84
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			153		197
Максимальна кількість балів		350			
Розрахунок коефіцієнта: $350 : 100 = 3,5$					

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	-	-
Активне долучення до проведення лекцій	10	4	40	-	-
Відвідування семінарських занять	1	3	3	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	5	5
Робота на практичному занятті	10	-	-	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи			84		84
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			186		164
Максимальна кількість балів		350			
Розрахунок коефіцієнта: $350 : 100 = 3,5$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми та завдання для самостійної роботи	Кількість	
		годин	балів
1	Скласти три тестових завдання за змістом теми Всього: I семестр: 4 теми – I модуль; 8 тем – II модуль;	5	48

	II семестр: 7 тем – III модуль, 5 тем – IV модуль	5	48
2	Доповнити презентацію текстовою інформацією або (та) унаочненням Всього: I семестр: 4 теми – I модуль; 8 тем – II модуль; II семестр: 7 тем – III модуль, 5 тем – IV модуль	9 9	120 120
3	Заповнити другу колонку таблиці «Аналітика результатів мого навчання з теми» за кожним із напрямів аналітики: - знання; - уміння; - плану самоосвіту; - результат самоосвіти Всього: I семестр: 4 теми – I модуль; 8 тем – II модуль; II семестр: 7 тем – III модуль, 5 тем – IV модуль	9 9	120 120
4	Сформувати банк запитань для педагогічної практики поступовим додаванням запитання за змістом теми, яка опрацьовується. Всього: I семестр: 4 запитання – I модуль; 8 запитання – II модуль; II семестр: 7 запитань – III модуль, 5 запитань – IV модуль	9 9	48 48
	Разом I семестр	32	336
	Разом II семестр	32	336

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Кількість балів	Характеристика
20 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про сформовані вміння та міцні знання матеріалу, які складають зміст модуля
15 - 19	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки
9 - 14	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
0 - 8	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявленні помилки

I семестр

I модульна контрольна робота:

Дати визначення понять «модель», «моделювання».

Записати види педагогічних моделей.

Пояснити сутність освіти як соціокультурного інституту, системи, процесу, результату.

Порівняти поняття «новація», «інновація», «нововведення».

Пояснити вплив етапів життєвого циклу освітніх інновацій на побудову моделей початкової освіти.

II модульна контрольна робота:

Охарактеризувати сучасного учня початкової школи.

Вітчизняний та зарубіжний досвід характеристики сучасного вчителя.

Записати вимоги до особистісних і професійних якостей сучасного вчителя: вітчизняний та зарубіжний підходи.

Записати особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на просторово-середовищному компоненті.

Охарактеризувати антропоцентричну модель виховання, модель вільного виховання та технократичну модель виховання.

Розкрити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на взаємодії суб'єктів освітнього процесу

Розкрити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі.

Розкрити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на психолого-педагогічній підтримці й супроводі дитини в освітньому процесі.

Розкрити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на тьюторській підтримці й супроводі дитини.

Розкрити особливості побудови моделі узагальнення передового педагогічного досвіду.

II семестр

III модульна контрольна робота:

Пояснити сутність поняття «зміст».

Записати ключові ідеї моделей змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу, зокрема в Німеччині, Франції, Польщі, Нідерландах.

Записати ключові ідеї моделей змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу, зокрема в Італії, Швеції, Ірландії, Англії.

Записати ключові ідеї моделей змісту початкової освіти в США та Японії.

Записати ключові ідеї моделей змісту початкової освіти в Естонії та Фінляндії.

Записати ключові ідеї моделі початкової освіти «НУШ».

Записати ключові ідеї моделі навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України».

IV модульна контрольна робота:

Записати ключові ідеї моделі розвитку в учнів мотивів учіння.

Записати ключові ідеї моделі формування й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь.

Записати ключові ідеї моделі розвитку в молодших школярів комунікативних умінь.

Записати ключові ідеї моделі розвитку в молодших школярів здоров'язбережувальних умінь та навичок.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання Семестрове оцінювання здійснюється у формі заліку. Форма проведення усна. За правильне виконання завдання студент отримує 5 бал. Максимальна кількість завдань – 4. Максимальна кількість балів – 20.

6.5. Орієнтовний перелік завдань для семестрового контролю

Записати відмінність між навчальною моделлю та науковою, між навчальним

моделюванням та науковим.

Розкрити сутність мисленнєвого, математичного та комп'ютерного моделювання.

Розкрити сутність педагогічного моделювання.

Розкрити сутність феномену «освіта».

Пояснити відмінність між поняттями «новація», «інновація», «нововведення».

Пояснити відмінність між життєвим циклом освітніх інновацій як етапів інноваційного процесу та життєвим циклом освітніх технологій як ринкового продукту.

Записати характеристики молодшого школяра як компонента педагогічної моделі.

Записати особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на просторово-середовищному компоненті

Записати приклади дидактичного інструментарію, зокрема підходи в освіті, які можуть використовуватися як компоненти моделі початкової освіти.

Записати приклади дидактичного інструментарію, зокрема форми, які можуть використовуватися як компоненти моделі початкової освіти.

Записати приклади дидактичного інструментарію, зокрема методи, які можуть використовуватися як компоненти моделі початкової освіти.

Записати приклади дидактичного інструментарію, зокрема засоби, які можуть використовуватися як компоненти моделі початкової освіти.

Записати принципи виховання, які можуть використовуватися як компоненти моделі початкової освіти.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на взаємодії суб'єктів освітнього процесу.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на тьюторській підтримці й супроводі дитини.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на узагальненні передового педагогічного досвіду.

Розкрити генезу формування змісту початкової освіти.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Німеччині.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти у Франції,

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Польщі,

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Нідерландах.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Італії.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Швеції.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Ірландії.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Англії.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в США.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Японії.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Естонії.

Охарактеризувати модель змісту початкової освіти в Фінляндії.

Охарактеризувати модель початкової освіти «НУШ».

Охарактеризувати модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України».

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на розвитку в учнів мотивів учіння.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на формуванні й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на розвитку в молодших школярів комунікативних умінь.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на розвитку в молодших школярів здоров'язбережувальних умінь та навичок.

Зазначити особливості побудови моделі початкової освіти з акцентом на формуванні в молодших школярів рефлексивних умінь.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

VII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

I семестр: 8 год. – лекції, 8 год. – семінарські заняття, 8 год – практичних занять, МКР – 4 год.;

II семестр: 8 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 10 год – практичних занять, МКР – 4 год..

Семестр	I семестр							
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Назва модуля	Теоретичні основи варіативної побудови моделей початкової освіти				Компонентний склад побудови моделі початкової освіти як процесу			
Лекції	1	2	3	4				
Теми лекцій	Тема 1. Теоретичні основи моделювання (1б./10 б.). Тема 2. Особливості моделювання педагогічних систем. Педагогічне моделювання (1б./10 б.). Тема 3. Освіта як феномен. Варіативність підходів до побудови моделей освіти (1б./10 б.). Тема 4. Теоретичні засади побудови моделей початкової освіти в контексті життєвих циклів інновацій (1б./10 б.).							
Семін. заняття	-				1	2	3	4
Теми сем. занять	-				Тема 5. Суб'єктний компонент моделі початкової освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід (1б. /10 б.). Тема 6. Просторово-середовищний компонент побудови моделі початкової освіти (1б. /10 б.). Тема 7. Засобовий компонент побудови моделі початкової освіти (дидактичний аспект) (1б. /10 б.). Тема 8. Засобовий компонент побудови моделі початкової освіти (виховний аспект) (1б. /10 б.).			
Практ. заняття	-				1	2	3	4
Теми практичних занять	-				Тема 9. Побудова моделі початкової освіти з акцентом на процесі взаємодії суб'єктів освітнього процесу (1б. /10 б.). Тема 10. Побудова моделі психолого-педагогічної підтримки й супроводу дитини в освітньому процесі (1б. /10 б.). Тема 11. Побудова моделі тьюторської підтримки й супроводу дитини (1б. /10 б.). Тема 12. Побудова моделі узагальнення передового педагогічного досвіду (1б. /10 б.).			
Семестр	II семестр							
Модулі	Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV			
Назва модуля	Компонентний склад побудови змісту моделей початкової освіти: зарубіжний і вітчизняний досвід				Вправління в побудові моделей цільового призначення			
Лекції	1	2	3	4	-			

	<p>Тема 1. Зміст початкової освіти як феномен. Зміст як компонент моделі початкової освіти (1б./10 б.).</p> <p>Тема 2. Модель змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу (на прикладі Німеччини, Франції, Польщі, Нідерландів) (1б./10 б.).</p> <p>Тема 3. Модель змісту початкової освіти в країнах Європейського Союзу (на прикладі Італії, Швеції, Ірландії, Англія) (1б./10 б.).</p> <p>Тема 4. Модель змісту початкової освіти в США та Японії (1б./10 б.).</p>			-				
Семін. заняття	1	2	3	-				
Теми сем. занять	<p>Тема 5. Моделі початкової освіти психолого-педагогічного спрямування (1б./10 б.).</p> <p>Тема 6. Модель початкової освіти «НУШ» (1б./10 б.).</p> <p>Тема 7. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України» (1б./10 б.).</p>			-				
Практ. заняття	-			1	2	3	4	5
Теми практичних занять	-			<p>Тема 8. Вправління в побудові моделі розвитку в учнів мотивів учіння (1б./10 б.).</p> <p>Тема 9. Вправління в побудові моделі формування й розвитку в молодших школярів навчально-організаційних умінь (1б./10 б.).</p> <p>Тема 10. Вправління в побудові моделі розвитку в молодших школярів комунікативних умінь (1б./10 б.).</p> <p>Тема 11. Вправління в побудові моделі розвитку в молодших школярів здоров'язбережувальних умінь та навичок (1б./10 б.).</p> <p>Тема 12. Вправління в побудові моделі формування в молодших школярів рефлексивних умінь (1б./10 б.).</p>				
С.р.: № завдання/ кільк. балів	№1 – 48 б.; №2 – 120 б.; №3 – 120 б.; №4 – 48 б.							
МКР	25 б			25 б.				
Всього: I семестр – 333								
Всього: II семестр – 333								
Підс. контроль: залік								

333:100=3,3

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Волобуєва Т. Б. Сучасні освітні моделі. Інноваційні освітні системи: метод. посібник. Донецьк: Витоки, 2007. 64 с.
2. Мартинець Л. А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. – 2-е вид., доповн. та переробл. Донецьк, 2015. 102 с.
3. Модель сучасної школи / укладач В. В. Григораш. Харків: Вид група «Основа», 2010. 288 с.
4. Ярова О. Початкова освіта в країнах Європейського Союзу: навч. посіб. Бердянськ: БДПУ, 2017. 199 с.
5. Ярова О. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): монографія. Київ: Педагогічна думка, 2018. 434 с.

Додаткові

1. Гончарук М. Сучасні тенденції початкової школи Німеччини та їх вплив на освітні реформи в Україні. – Режим доступу: <http://nus.org.ua/view/suchasni-tendentsiyi-rochatkovoyi-shkoly-nimechchynu-ta-yih-vplyv-na-osvitni-reformy-v-ukrayini/>
2. Громовий В. Опорний конспект про японську школу // Osvita.ua. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/55204/>
3. Заболотна О. А. Теорія і практика альтернативної шкільної освіти у країнах Європейського Союзу: монографія. Умань: ФОП Жовтий, 2013. 372 с.
4. Кашуба О. М. Теоретичні основи організації навчального процесу в початкових школах Німеччини: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки». Івано-Франківськ, 2001. 16 с.
5. Лавриченко Н. М. Сучасна початкова шкільна освіта у Європейському вимірі. *Початкова школа*. 2006. № 12. С. 51–54.
6. Локшина О. Зміст початкової освіти в країнах Європейського Союзу: спільні координати розвитку. *Початкова школа*. 2009. № 12. С. 1–5.
7. Павленко В.В. Становлення та розвиток системи освіти в Польщі // *Українська полоністика* : збірник наукових праць. Житомир – Bydgoszcz, 2015. Вип.12. С. 54–70. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/20362/1/Pavlenko.pdf>
8. Папіжук В. О. Наріжні питання реформування змісту навчання у початковій школі Франції [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/8343/1/правка%20стаття_поч_шк.pdf
9. Сім принципів фінської освіти / переклад Н. Білецької [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://starylev.com.ua/club/article/7-pryncypiv-finskoji-osvity>
10. Титиш Г. Як це у них. Естонський досвід реформи середньої освіти [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/society/2016/06/13/213508/>
11. Ярова О. Сучасна початкова освіта Данії: здобутки та вектори розвитку. *Початкова школа*. 2013. № 12. С. 51–54.
12. Ярова О. Б. Моделі релігійної освіти молодших школярів у країнах

Європейського Союзу. Порівняльно-педагогічні студії. 2014. № 1 (19). С. 72–80.

13. Волинець Л. Л. Загальна мистецька освіта у школах Швеції. *Мистецтво та освіта*. 2004. № 3. С. 10–14.

14. Чернецька Т. І. Сучасний урок: теорія і практика моделювання: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Праймдрук», 2011. 352 с.

15. Пирогова О. В. Моделирование в образовании. *Инновации в образовании*. 2004. № 5. С. 36–40.

16. Можаров М. С. Педагогическое моделирование в рамках когнитивного подхода как метод структурного исследования педагогической деятельности. *Педагогика: наука, технология, практика*. 1999. № 2. С. 54–57.

17. Лобашев В. Д. Структурный подход к моделированию ведущих элементов процесса обучения. *Инновации в образовании*. 2006. № 3. С. 99–111.

18. Скибицкий Э. Г., Шабанов А. Г. Обобщенная модель процесса обучения. *Инновации в образовании*. 2004. № 1. С. 61–70.

19. Уемов А. И. Логические основы моделирования. Москва: Мысль, 1971. 311 с.

20. Цимбалару А. Д. Підготовка педагогів до проектування інноваційного освітнього простору школярів. *Нова педагогічна думка*. 2010. № 2. С. 38–41.

21. Цимбалару А. Д. Освітній простір молодших школярів у загальноосвітньому навчальному закладі: особливості моделювання. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2013. № 1. С. 52–58.